

[Torben Lund]

lovforslaget, fordi samtlige høringssvar advarede imod, at man lavede patientbetaling på de områder. Det var godt, at det kom ud, men det første signal var altså, at man sendte et lovforslag til høring, der indeholdt en øget mulighed for at tage betaling.

Og så vil jeg da gerne blive ved den artikel, som fru Birgitte Husmark også var inde på, hvor statsministeren fik stillet disse spørgsmål i forbindelse med brugerbetaling. Der var et afsnit, som fru Birgitte Husmark desværre ikke fik nævnt, men så kan jeg gøre det nu her.

Statsministeren bliver spurgt: »Nævn nogle eksempler på, hvor du vil indføre brugerbetaling.« Og dér svarer statsministeren: »Jeg er imod brugerbetaling, når vi taler om hospitalsophold, hvor årsagen er en medicinsk eller kirurgisk sygdom. Det er for mig helt grundlæggende.« Det er jeg ganske enig i, men så fortsætter statsministeren: »Men hos praktiserende læger vil jeg godt indføre brugerbetaling.« Det mener altså den nuværende statsminister i den siddende regering. Jeg synes egentlig, at der er god grund til, at vi andre er nervøse, når den nuværende regering bevæger sig på de praktiserende lægers område. Der er virkelig grund til nervøsitet, for vi ved, hvad det i virkeligheden er, man gerne vil fra regeringens side, hvis man kunne få mulighed for det og man kunne få mandater til det.

Finansministeren (Henning Dyremose):

Jeg vil gerne bekræfte, at jeg har givet udtryk for, at nogle ville mene, at der kunne være en sammenhæng, og at det bekymrede mig.

Derfor vil jeg gerne tage hr. Torben Lunds udsagn som en klar bekræftelse af, at Socialdemokratiet ligesom Det Radikale Venstre ikke mener, at der er en sammenhæng mellem beslutningsforslag nr. B 5 og de kommende overenskomstforhandlinger. Der er altså ikke nogen sammenhæng. Det vil sige, at jeg også må fortolke det på den måde, at Socialdemokratiet er enig med mig i, at det ikke ville være rimeligt, om nogen anvendte indholdet af B 5 som argumentation i forbindelse med de kommende overenskomstforhandlinger. En sådan bekræftelse er jeg glad for.

For så vidt angår godkendelse eller ej, så vil jeg gerne henvise til sundhedsministerens bemærkninger: Der er altså forskel på en overenskomst i almindelighed og så et aftalesystem,

hvor det ved lov er bestemt, at aftalen kun er gældende, såfremt den kan godkendes af regeringen. Det er Folketingets bestemmelse omkring aftalerne på dette område, en bestemmelse, som man altid kan diskutere rimeligheden af.

(Kort bemærkning).

Torben Lund (S):

Jeg vil gerne sige, at finansministeren har forstået mig helt korrekt. Jeg har to gange her fra talerstolen betonet, at jeg ikke mener, at der er nogen sammenhæng imellem dette overenskomstområde, hvor det er en overenskomst imellem en offentlig myndighed og en organisation, der repræsenterer et liberalt erhverv, og så de overenskomster, der er på arbejdsmarkedet. Det er finansministeren, der hele tiden betoner, at der måske kunne være en sammenhæng eller ikke en sammenhæng, men det er i hvert fald ikke noget, jeg har betonet.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagenes overgang til anden (for forslaget til folketings beslutnings vedkommende anden (sidste)) behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at forslagene henvises til Sundhedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

3) Første behandling af lovforslag nr. L 3:

Forslag til lov om ændring af realkreditlov og lov om stempelafgift m.v. (Foranstaltninger til imødegåelse af tvangsauktioner samt stimulering af omsætningen af ejerboliger).

Af boligministeren (Svend Erik Hovmand).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Pia Gjellerup (S):

[Pia Gjellerup]

Siden Socialdemokratiet allerede i foråret 1988 fik vedtaget to beslutningsforslag for at imødegå det stærkt stigende antal tvangsauktioner, har Folketinget gentagne gange behandlet forslag herom. Senest har vi i forsommeren vedtaget den såkaldte boligpakke, der allerede er forlænget én gang, og som nu foreslås forlænget på ny.

Meningen med den midlertidige boligpakke var at skabe arbejdsro til at udforme mere målrettede og permanente initiativer på ejerboligområdet. Dette har vi ikke set fra den tidligere KVR-regerings hånd, og vi kan heller ikke i dagens forslag se antydningen af en mere målrettet indsats.

Vi er fra Socialdemokratiets side ubetinget velvilligt indstillet over for en ny boligministers ønske om at sætte sig grundigt ind i problemstillingerne før et endeligt udspil. Derfor meddelte vi på et tidligt tidspunkt i valgkampen, at da Folketinget på grund af valget ikke ville have lejlighed til at vurdere udviklingen på ejerboligmarkedet løbende eller behandle forslag herom, lagde vi op til en kortvarig forlængelse på et par måneder uden yderligere diskussioner. Det mener vi fortsat er sagligt og forsvarligt. Den omkostning, der er ved en sådan forlængelse, er vi rede til at finansiere.

Vi synes, at en forlængelse på 6 måneder som foreslået af regeringen er alt for lang betænkningstid at bevilge sig selv. Selv om vi har fået en ny boligminister, som jeg i øvrigt vil benytte lejligheden til at byde velkommen i den boligpolitiske debat, må regeringen i løbet af meget kort tid være parat til at forelægge Folketinget samlede initiativer med henblik på stabilisering af ejerboligmarkedet.

Regeringen er vidende om, at det er nødvendigt med en garanti for fastholdelse af værdien af rentefradrag for fastforrentede lån i egen bolig. Før boligkøberne føler sig sikre på, at de grundlæggende vilkår, de køber bolig på i dag, vil holde i god, lang tid fremover, vil der være omsætningsproblemer og uro og utryghed på ejerboligmarkedet. Regeringen ved også, at det er påtrængende nødvendigt at få skabt øget aktivitet i det danske samfund, før vi for alvor får bugt med de mange tvangsauktioner. Begge disse områder er regeringen vidende om, men enten ønsker den ikke at tage konsekvensen, eller også – og det er måske lidt mere venligt – magter den det ikke.

Der skal tages flere initiativer på andre områder i den kommende periode, før vi kan tale om et samlet initiativ. Også disse områder er kendt af regeringen. Der er bl.a. tale om en forenkling af reglerne om tvangsauktioner og en udbygning af tvangsauktionsordningen hen imod en egentlig akkordordning. Der er brug for en samlet løsning, der baserer sig på erfaringer fra virkelighedens verden. Disse erfaringer er regeringens forslag desværre heller ikke rigt på, tværtimod, men det kan vi selvfølgelig prøve at få rådet bod på under det udvalgsarbejde, der forestår.

Jeg har yderligere noteret mig, at regeringen ikke har antydningen af forslag til, hvorledes man skal finansiere den mere end halve milliard kroner, som lovforslaget koster. Det falder desværre helt i tråd med, hvordan regeringen handler på øvrige områder i Folketingets arbejde, men jeg kan godt sige her som afslutning, at vi i Socialdemokratiet ikke vil give penge ud, hvis vi ikke nøje kan vise, hvorfra vi kan skaffe dem.

Pernille Sams (KF):

I den konservative folketingsgruppe finder vi, at det er nødvendigt med denne forlængelse af boligpakken med endnu 6 måneder. Såvel boligomsætningen som tallene for tvangsauktioner peger på, at det er nødvendigt med den minimale stimulering af markedet, som stempelefriheden udgør, men vi betragter det stadig væk som en kortsigtet nødløsning på nogle grundlæggende problemer, som hele ejerboligmarkedet er præget af, og som ikke kan løses med kortvarig lovgivning.

At købe en bolig og binde sig for en stor udgift og opsparing i 20 eller 30 år er noget af det mest langsigtede og økonomisk mest belastende, som mange familier kommer ud for.

Derfor kræver sådanne større beslutninger også, at der hersker politisk stabilitet omkring de afgørende linier rent økonomisk, at man ikke skal gå og frygte fordyrelser på grund af ændring i rentefradrag eller andet. Det Konservative Folkeparti står fast på, at vi ikke vil medvirke til ændringer, der forringer boligejernes skattemæssige situation, tværtimod.

Generelt er det vigtigt, hvis Folketinget kunne udsende det signal, at der ikke vil ske politiske ændringer, som undergraver de dispositioner, den enkelte familie har truffet i henhold til

[Pernille Sams]

gældende ret. Vi lægger vægt på at få genskabt trygheden omkring boligen. Vort ønske er at skabe langsigtet politisk ro og fred på boligmarkedet, så vi igen kan få ejerboligen til at blive et værdifast og attraktivt opsparingsselement, og vi vil gerne indbyde Folketingets partier til et samarbejde, så vi kan præsentere en langsigtet løsning, inden boligpakken nu udløber, en løsning, som ikke kun lapper lidt på overfladen, men genskaber roen og trygheden omkring ejerboligen.

Elementerne i forslaget om forlængelse af ansøgningsfristen for omprioritering af tvangsauktionstruede ejendomme og om en varierende prioritetsstilling for reservefondslån til dækning af restancer kan vi ligeledes tilslutte os med det håb, at det kan hjælpe flere familier fra at skulle den hårde vej gennem en tvangsauktion. Den generelle ret til at ombytte 20-årige mix-lån til 30-årige kan også have en forebyggende effekt på antallet af tvangsauktioner ved at nedsætte den månedlige ydelse. På den måde undgår vi forhåbentlig, at en del familier bliver tvangsauktionstruede.

Ministerens tilsagn om, at man også skal kunne medfinansiere omkostningerne ved ombytningen, giver flere familier mulighed for at tage imod tilbuddet, og det kan vi naturligvis også tilslutte os.

Også det sidste element i forslaget er vi positive over for, nemlig at give permanent adgang til at optage 30-årige mix-lån ved ejerskifte. Det vil formentlig være mest aktuelt for unge købere, som endnu har mange aktive år foran sig, mens lidt ældre mennesker formentlig fortsat vil foretrække de 20-årige lån, ligesom de i dag heller ikke vil konvertere deres 20-årige mix-lån til 30-årige, hvis de kan undgå det. Vi synes, at denne valgmulighed og den fleksibilitet, der ligger i det, er en positiv fornyelse.

Og så vil jeg til slut give Det Konservative Folkepartis tilsagn om at medvirke til en hurtig udvalgsbehandling.

Mejdahl (V):

For cirka et år siden vedtog Folketinget en lov, som havde til formål at give en håndsrækning til de familier, som var truet af tvangsauktion, så tvangsauktionen kunne afværges og de pågældende blive boende.

Efter en forespørgselsdebat her i Tinget den 15. maj 1990 vedtog Folketinget den 1. juni

1990 en boligpakke, som foruden en forlængelse af tvangsauktionsloven havde det sigte at sætte gang i den stagnerende ejendomshandel, bl.a. gennem stempelafgift og forlængelse af løbetiden for ejerskiftelån. Hele boligpakken blev den 13. august 1990 forlænget til årets udgang, og boligministerens lovforslag nr. L 3 har til formål at forlænge den med yderligere 6 måneder til den 30. juni 1991. Endvidere gøres muligheden for at optage ejerskiftelån med en løbetid på indtil 30 år permanent.

Det foreslås, at prioritetsstillingen for reservefondslån gøres valgfri under forudsætning af samtykke med hensyn til ydelsen fra de efterstående panthavere, og boligministeren tilkendegiver, at han vil give adgang til, at omkostningerne ved at bytte 20-årige mix-lån ud med 30-årige mix-lån kan indgå i låneudmålingen.

Folketingets Boligudvalg fik den 26. oktober 1990 en skriftlig vurdering af boligpakkens virkninger. Jeg skal ikke her referere redegørelsens oplysninger, kun henvise til den og så sige, at boligpakken har haft en positiv virkning på boligmarkedet.

I Venstre er vi indstillet på at medvirke til endnu en forlængelse af boligpakken og til at gøre 30-årige ejerskiftelån permanente. Det sidste stemmer udmærket overens med vore synspunkter om, at låneløbetider i højere grad bør afpasses efter sikkerhed end efter snærende lovbestemmelser. Vi vil forlænge boligpakken for at give boligmarkedet endnu et skub i den rigtige retning i håb om, at markedet så er normaliseret, og at danskerne også har indstillet sig på, at vi har lavinflation, og at huspriserne ikke stiger på samme måde, som vi har oplevet før. Det, det drejer sig om nu, er at få sikkerhed og stabilitet på boligmarkedet, og lad os så håbe, at det er en sidste midlertidig forlængelse.

Jeg skal på Venstres vegne anbefale lovforslaget og også tilsige vores medvirken til en hurtig udvalgsbehandling.

Holger K. Nielsen (SF):

Jeg vil godt byde den nye boligminister velkommen til sit arbejde. Det kan jeg forstå at andre ikke vil, men det vil jeg da godt gøre hermed og samtidig sige, at jeg synes, det er synd for boligministeren, at dette lovforslag er det første, han skal have behandlet i Folketinget.

Jeg synes ikke, at det tjener Folketinget til ære, at vi skal behandle dette lovforslag endnu

[Holger K. Nielsen]

en gang, men jeg kan forstå, at det har en vis sammenhæng med, at De Konservative blev lidt klemt på et tidspunkt i valgkampen, og at statsministeren derfor følte sig presset til at love, at boligpakken skulle forlænges, vistnok i modstrid med, hvad finansministeren havde sagt på et tidligere tidspunkt.

Jeg bryder mig ikke om at være bagklog, det er sjældent særlig konstruktivt. Men i denne sag har jeg nu alligevel lyst til at henvise til, hvad jeg tidligere har sagt. Da vi første gang behandlede boligpakken i maj 1990, spurgte jeg regeringen og de andre ordførere: Kære venner, hvad vil I gøre, når den midlertidige ordning udløber, og I har ejendomsmæglerne, boligjerne, fru Kirsten Jacobsen, alle mulige mennesker rendende på dørene, fordi de vil have den forlænget, hvad vil I så gøre? Der var ikke noget svar.

Konsekvensen blev, hvad jeg havde forudset. Allerede i august 1990 kom der en ny midlertidig forlængelse. Ved denne lejlighed stillede jeg det samme spørgsmål: Hvad vil I gøre, når denne midlertidige forlængelse udløber, når fru Kirsten Jacobsen igen kommer løbende, og når ejendomsmæglerne kommer løbende, vil I så igen foreslå en forlængelse? Ja, det ville man minsandten.

Og nu stiller jeg spørgsmålet for tredje gang: Hvad vil regeringen gøre, hvad vil de partier, der støtter dette lovforslag gøre, når vi nærmer os den 1. juli 1991 og fru Kirsten Jacobsen igen vil rende regeringen på dørene, når ejendomsmæglerne igen vil råbe op, når hele boligjerfolket igen vil råbe op og kræve en ny forlængelse? Er det simpelt hen meningen, at Folketinget skal vedtage denne boligpakke hver tredje eller fjerde måned? Siden engang i maj 1990, altså inden for 7 måneder, er det tredje gang, vi behandler dette lovforslag. Tjener det Folketinget til ære, at vi i virkeligheden skal behandle det samme lovforslag 3 gange på 7 måneder? Jeg synes det ikke.

Det, vi i særlig grad er imod i lovforslaget, er stempelfriheden. Lånetidsforlængelserne giver os ikke særlige problemer, men vi har ærlig talt problemer med stempelfriheden. Den forlængelse vil koste 600 mio. kr., og hvis vi dertil lægger, at der har været stempelfrihed i 7 måneder i 1990, betyder det, at denne stempelfrihed har kostet staten 1,3 mia. kr. Mine damer og herrer, det er fuldstændig vanvittigt at bruge penge på

den måde, især hvis meningen er, at man skal hjælpe de tvangsauktionstruede boligejere. For sandheden er, at man måske kun har hjulpet én eller to tvangsauktionstruede boligejere på den måde; fru Kirsten Jacobsen mener, der er et par stykker. Men i forhold til effekten af det her er det vanvittigt at bruge så mange penge på stempelfriheden.

O.k., man regnede med, at der ville komme gang i ejendomshandelen, det var jo det, som var meningen i maj, at i løbet af sommerferien ville den såkaldte pukkel komme væk. Det har vist sig, at det var begrænset, hvad den betød, men kloge tunger siger vistnok, at der er sket en mindre stigning i ejendomshandelen. Men der er jo stadig væk ikke tale om en speciel hjælp til de boligejere, der er i klemme; man giver hjælp til alle, som sælger deres hus. Jeg synes da, det er sødt, at staten sådan giver julegaver hele året rundt til folk, der sælger hus, folk, der alligevel ville have solgt deres hus, folk, som tjener godt på deres hus. De får yderligere et tilskud fra staten gennem stempelfriheden, det er da fint og pænt og sødt af staten at gøre det.

Men hvis man foregiver, at det i særlig grad skulle hjælpe de tvangsauktionstruede boligejere og de boligejere, der er i klemme, så skyder man forbi, så hjælper det her ikke, og så er det en vanvittig måde at bruge penge på, for at sige det rent ud. Det er uansvarligt i forhold til den økonomiske situation, staten står over for, og jeg er meget glad for, at Socialdemokratiet tilsyneladende nu indser, at man kun vil være med til det, for så vidt der kan findes økonomisk dækning for det.

Og så er vi jo netop fremme ved de prioriteringer, vi skal snakke om. Er det rimeligt at give julegaver til folk, der sælger hus, samtidig med at den samme regering vil foreslå kraftige nedskæringer på boligstøtten i den almennyttige sektor osv.? Det mener vi ikke, og det betyder igen, at vi vil afvise stempelfriheden i lovforslaget.

Der er en række tekniske ting, vi godt vil have bearbejdet under udvalgsarbejdet. Det får vi forhåbentlig mulighed for. Men som udgangspunkt er vores holdning negativ.

Kirsten Jacobsen (FP):

Jeg vil også gerne benytte lejligheden til at ønske den nye boligminister velkommen. Og jeg kan heller ikke lade være med at sige, at jeg

[Kirsten Jacobsen]

synes også, at det er lidt sløjt, og det er ærlig talt også lidt synd for boligministeren, at forslaget her skal være det første, der skal behandles i hans ministertid.

Det er sløjt, fordi det nu er fjerde gang, vi behandler boligpakken, enten forlænger den eller ændrer den. Hver eneste gang har alle været enige om, at det er krisehjælp. Det er stadig væk krisehjælp, og det er sørgeligt, at regeringen ikke har villet medvirke til langvarige, permanente løsninger for boligejerne. Regeringen har kun været villig i nogle varme sommermåneder eller i en ophedet valgkamp, og hver gang har statsministeren skudt ballonerne ned, og det, der er blevet tilbage, er en ny omgang krisehjælp. Fremskridtspartiet synes, det er for dårligt.

Fremskridtspartiet anmeldte allerede her i efteråret en forespørgselsdebat, hvor vi bad regeringen komme med initiativer til langsigtede og permanente løsninger, og jeg kan oplyse boligministeren om, at den forespørgsel er indleveret igen i dag, så i løbet af ganske kort tid får vi altså lejlighed til at debattere de langsigtede og permanente løsninger, og det kan ikke nytte noget, at man vil krybe udenom.

Fremskridtspartiet medvirker gerne til at forlænge boligpakken, men for vores skyld behøver den ikke at blive forlænget et halvt år.

Den skal nemlig ikke forlænges én dag længere, end det tager at lave nogle ordentlige, permanente løsninger, og vi behøver ikke 6 måneder for at finde ud af det. Men det betyder naturligvis ikke, at vi med en ny boligminister vil sige: Jamen det skal altså ske i løbet af 2 måneder; vi siger bare, at det burde kunne ske meget hurtigere.

Vi vil da også gerne være med til at finansiere det, det koster, men lad det så også være sagt, som andre har sagt før mig, at det har jo været vældig dyrt, og det bliver endnu dyrere, og det, vi har gjort, det er, når alt kommer til alt, at hjælpe folk med at flytte. Nu er det på sin plads at bruge de penge, man kan afse, til at få folk til at blive boende, og derfor er det andre elementer, der skal ind i billedet.

Jeg kan ikke forstå den del af forslaget, som går ud på, at det nu ikke længere er nødvendigt at sætte restancerne eller en kunstig restanceandel bag den del, man omprioriterer. Det var ganske umuligt at få gennemført, da vi lavede det første gang. Jeg ved ikke, hvad det er, der

har gjort det muligt nu, det kan jo skyldes, at vi har fået en ny boligminister, men jeg vil i hvert fald gerne have en forklaring på det i Boligudvalget.

Og så vil jeg gerne sige, at for Fremskridtspartiet handler det altså om, at vi nu får sikret dem, som er værst truet og hele tiden skulle have haft den bedste hjælp, nemlig de tvangsauktionstruede. Det er dem, som indtil nu har fået dårligst hjælp, det er dér, det har været en fiasko. Inden dette lovforslag bliver forlænget her i Folketinget, må vi som politikere sikre os, at den politiske målsætning om at hjælpe disse mennesker også er opfyldt. Vi må altså sikre os, at kreditforeningerne ikke bare stikker en kæp i hjulet hver eneste gang.

Vi må sikre os, at den frivillige forhandling, der nu skal til med efterstående panthavere, ikke gør, at forslaget så ikke kan løses ad den vej. De ting må vi i hvert fald have helt klarhed over, inden vi sætter forlængelsen i gang, og jeg håber, at ministeren vil fabrikere nogle gode forklaringer.

I øvrigt vil vi medvirke til en hurtig, men også grundig udvalgsbehandling.

Og lad mig til allersidst nævne en ting, der mangler i forslaget, nemlig at man med det samme havde medtaget stempelfrihed ved skift af kreditforeninger. Hvis det teknisk kan lade sig gøre, skal jeg love ministeren, at jeg skal fabrikere dette ændringsforslag.

Sonja Albrink (CD):

Lovforslaget, som vi behandler i dag, drejer sig om følgende ting: en forlængelse af perioden, hvori overdragelse af ejerbolig er fritaget for stempelafgift, med 6 måneder, en forlængelse af ansøgningsfristen for omprioritering af tvangsauktionstruede ejendomme og fristen for låneudbetaling med 6 måneder, og at de 30-årige mix-lån gøres permanente ved ejerskifte, og at omkostninger kan lånefinansieres.

Boligpakken, som forlænges i dag, er og bliver en lappeløsning. De danske boligejere har i årevis sukket efter at få noget permanent på dette område. Jeg kan ikke lade være med at spørge boligministeren, om vi ikke snart skal til at holde op med at føre boligpolitik ved at vedtage pakker hver tredje eller hver sjette måned. Boligmarkedet ønsker love, så man kan købe og sælge uden at være nervøs for, om der sker det ene eller det andet.

[Sonja Albrink]

Mange har talt om, at disse boligpakker har sat skub i ejendomshandelen. Jeg tvivler på dette. De mange tvangsauktioner, som vi har set de sidste år, og som efter al sandsynlighed ikke har toppet endnu, er et tydeligt bevis på det modsatte. Centrum-Demokraterne har flere gange fremsat sine egne forslag til afhjælpning af boligejernes økonomiske problemer, men vi har endnu ikke set de røde lamper blive grønne, selv om røster talte for det.

Centrum-Demokraterne mener, at boligejerne har brug for følgende tre ting: en aftrapning af lejeværdien, at ejendomsskatterne igen skal kunne fratrækkes, og et vedligeholdelsesfradrag på op til 15.000 kr. Det ville være en god idé, hvis de ideologiske kæpheste kunne stilles i stald, og at det brede flertal, som stod bag skattereformen, nu erkender, at prøvetiden er forbi.

Jeg vil slutte med at stille et spørgsmål til finansministeren. Jeg har et papir fra den 10. december 1990, hvor statsminister Poul Schlüter på et pressemøde siger: »At rentefradragsretten bevares, som vi har den i dag, betyder ro omkring ejerboligerne. Derfor må det også indgå i en politisk aftale, at vi undgår et løft i huslejeniveauet for de nærmeste år.«

Jeg vil gerne høre, om finansministeren kan bekræfte, at vi også har en pæl hamret i jorden, som siger, at vi ikke rører ved rentefradragsretten.

Som jeg sagde i min indledning, er en forlængelse af boligpakken kun en lappeløsning. Centrum-Demokraterne havde håbet, at der allerede på nuværende tidspunkt var blevet fundet noget mere permanent og langsigtet. Vi vil dog stemme for lovforslaget.

(Kort bemærkning).

Kirsten Jacobsen (FP):

Jeg blev fristet over evne, da CD's ordfører sagde, at nu skulle man sætte de politiske kæpheste i stald, og at det brede politiske samarbejde, som stod bag skattereformen, nu skulle til at vedtage noget godt for boligejerne. Jeg vil bare lige gøre fru Sonja Albrink opmærksom på, at det er det brede flertal, som har bragt boligejerne til randen af afgrunden og har pålagt dem øgede boligudgifter på 50 pct. på fire år; så hvis det er den vej, fru Sonja Albrink bevæger sig, så tror jeg, at CD's vælgere hurtigt vil blive meget skuffede.

(Kort bemærkning).

Arne Melchior (CD):

Det er da helt fint med polemiske bemærkninger, men fru Kirsten Jacobsens korte replik her var en urigtig påstand. Jeg tror ikke, der er nogen i dette hus eller ude i landet, som er i tvivl om, hvilke forslag CD stiller, og hvordan vi stemmer med hensyn til boligpolitik bredt set.

Jeg vil give medhold så vidt, at det var en stor skuffelse for CD, da skattereformen kom i hus i 1985, at det ikke lykkedes os at føre igennem, at boligskatterne blev inddraget. Vi havde dengang det valg, som også andre partier har været i før eller siden, enten at sprænge et i øvrigt værdifuldt samarbejde eller at stå fast på dette, og vi valgte altså ikke at sprænge samarbejdet. Men der blev klart sagt, hvor vi var at finde, og alle de forslag, vi har stillet, og alle de taler, vi har holdt, og alle vore afstemninger lader altså kun fru Kirsten Jacobsen i tvivl om, hvor CD står boligpolitisk. Det gør ikke ondt på os, men det må gøre ondt på fru Kirsten Jacobsen.

(Kort bemærkning).

Kirsten Jacobsen (FP):

Så lykkedes det igen Centrum-Demokraterne både at blæse og have mel i munden på én gang.

Hr. Arne Melchior påstod, at det var urigtigt, hvad jeg sagde, og dernæst bekræftede han, at Centrum-Demokraterne havde stemt for skattereformen, og at skattereformen var årsag til boligejernes utålelige økonomiske situation. Det tror jeg man skal være medlem af Centrum-Demokraterne for at forstå.

Tredje næstformand (Lilli Gyldenkilde):

Vi vender tilbage til talerrækken.

Jørgen Estrup (RV):

Fra min side skal der heller ikke mangle en velkomst til den nye boligminister. Der er jo mange interessante problemer at tage fat på inden for dette område, hvilket jo ikke mindst den sidste ordveksling mellem CD og Fremskridtspartiet understreger på bedste måde.

Jeg synes også, at man måske kan pege på med det samme, at boligministeren ikke får vanskeligt ved at komme ind i sagerne, for som der står i noget af trivallitteraturen: Nye læsere

[Jørgen Estrup]

kan begynde her. Der er heller intet nyt under solen i denne sag, det er vist fjerde gang, vi har den på bordet i lidt ændret udformning, men jeg tror, boligministeren vil kunne føle sig til rette i løbet af kort tid; så store skridt tager vi heller ikke.

Det er klart, at valgkampen betød noget for ejerboligmarkedet, og at det heller ikke var den mest hensigtsmæssige måde at hjælpe det boligmarked, som vi alle sammen gerne ville hjælpe med de forslag, der tidligere har været igennem Tinget. Det kan naturligvis begrunde, at vi nu forsøger at strække fristerne for den lovgivning, der allerede lå, og det synes jeg man skal acceptere med det samme, det er velbegrundet. Men så må man naturligvis også med det samme sige, at inden vi tager det skridt, bør vi have en vis sikkerhed for, hvilke virkninger vi allerede har set i praksis, og derfor synes jeg, at i forbindelse med Boligudvalgets arbejde med det lovforslag, der nu ligger fra ministeren, må det være en forudsætning, at vi får så godt et grundlag som muligt for at vurdere, hvordan virkningerne af en sådan forlængelse vil være.

Det er rigtigt, som både fru Kirsten Jacobsen og hr. Holger K. Nielsen har påpeget, at vi mange gange har spurgt os selv, om dette var tilstrækkelig effektivt. Hvis man deler det op i tre dele, så kan man måske udskille det at gøre forlængelsen af ejerskiftelån fra 20 år til 30 år permanent og sige, okay, det er altså en strukturændring, det har et formål i sig selv.

Men de to andre dele, dels pakken for tvangsauktionstruede, dels spørgsmålet om stempelafgift, har ganske specifikke virkninger. Den første del af det er et forsøg på at hjælpe folk, der allerede er kommet i klemme, den sidste del er et forsøg på at ophjælpe boligmarkedet. På de to områder synes jeg vi har brug for noget mere viden. Vi må have en fornemmelse af, hvor langt man er nået i kreditforningerne, som kan supplere det, vi fik i oktober omkring de tvangsauktionstruede, og vi må også have en mere klar fornemmelse af, hvordan ophævelsen af stempelafgifterne virker på boligmarkedet.

Jeg vil godt i den forbindelse sige, at jeg sådan set accepterer den forudsætning, der ligger i fremsættelsestalen og bemærkningerne om, at de, der er med til at gennemføre dette, også må finde besparelser svarende til udgiften; men når udgiften ikke kan specificeres nærmere,

men tværtimod er et slag på tasken, bliver lysten jo ikke så stor til at deltage i den efterfølgende dækning af regningen. Derfor synes jeg, at vi i forbindelse med udvalgsarbejdet må have en nærmere redegørelse for, hvad der kan siges om udgiften; og i hvert fald må vi andre jo, hvis der ikke kan siges noget mere specifikt om, hvordan man kommer frem til beløbet, tage et vist forbehold.

Endelig vil jeg godt sige, at inden vi fra radikal side indskiber os i dette lovforslag, så synes jeg også, at det må være rimeligt, at man prøver på at kigge på andre forslag, der kan hjælpe boligmarkedet. Jeg ved jo fra tidligere, at ministeriet har været langt fremme med overvejelser om, hvordan man kunne hjælpe ved midlertidig udlejning af ejerboliger. Det er i hvert fald noget, vi vil interessere os for fra radikal side.

Det andet, jeg vil nævne, det er, at vi naturligvis også vil holde regeringen fast på, at det ikke er nok nu at gå frem til 1. juli 1991 og så konstatere, at der desværre var flere problemer tilbage. Derfor vil noget af det, vi vil vende tilbage til fra radikal side også under udvalgsarbejdet, være, hvordan regeringen har tænkt sig at følge denne lovgivning op, og hvordan man har tænkt sig at forhindre, at vi en gang til kommer til at stå i samme situation.

Men med de forbehold vil jeg også gerne tilføje, at vi vil støtte forslaget.

Lysholm Christensen (KRF):

Jeg vil også gerne benytte lejligheden til at byde den nye boligminister velkommen til arbejdet og til det nye job som boligminister.

Vi står nu igen med en forlængelse af den såkaldte boligpakke, og det er i hvert fald ikke et forslag, som er belastet af særlig langsigtede perspektiver, det er ikke noget, der løser de store problemer, vi har på boligmarkedet; men vi må da sige, som så mange andre ordførere har sagt det, at vi godt vil være med til at forlænge boligpakken lidt. Vi mener, at det kan være fornuftigt at forlænge den kortvarigt for at få et yderligere grundlag at vurdere pakken på og for at se, om ikke den positive udvikling, der har været på boligmarkedet, vil fortsætte, hvis vi forlænger ordningen.

Men det skal ikke skjules, at vi meget gerne så, at der blev fremlagt en langsigtet boligpolitik, som kan samle et politisk flertal i folketingsalen, således at vi kan få ro på boligmar-

[Lysholm Christensen]

kedet. Det er ikke så sært, at især unge mennesker, der står for første gang at skulle købe sig en ejerbolig, holder sig tilbage, fordi de er usikre på, hvordan vilkårene vil udvikle sig, og hvordan deres finansielle forhold vil være en årrække frem i tiden. Vi står med et meget stort, stadig uløst problem, det kan bestemt ikke skjules.

Vi har ofte i Kristeligt Folkeparti talt for, at vi skal nedbringe omkostningerne ved hushandel. Det skal ses i sammenhæng med den store arbejdsløshed, vi har, der stiller krav om mobilitet; har man for store omkostninger ved hushandel, så kan man ikke overse at skulle flytte efter et arbejde. Derfor er det vigtigt, at omkostningerne ved hushandel bliver nedbragt, og derfor synes vi, at netop stempelafgiftens er udmærket i den forbindelse.

Om boligpakken har haft nogen særlig virkning for at redde de tvangsauktionstruede, må vi nok stille os lidt tvivlende over for. Det er ikke mange, der er blevet hjulpet, og det vil det formentlig heller ikke være, selv om vi forlænger ordningen nogle måneder. Men vi tror alligevel, at vi hermed stimulerer hushandelen, og derfor vil vi gerne være med til at forlænge ordningen.

Ligesom den foregående taler vil jeg stille et spørgsmål ved, hvad dette egentlig vil koste. Det er jo rart at vide, hvad tingene koster, når man skal være med til at finde pengene. Men det får vi forhåbentlig opklaret under udvalgsarbejdet.

Vi kan altså tilslutte os de enkelte elementer i forslaget og medvirker gerne til en hurtig gennemførelse.

Boligministeren (Svend Erik Hovmand):

Må jeg indledningsvis sige tak for de venlige velkomstord. Jeg skal bestræbe mig på at leve op til dem. Jeg håber meget på, at disse velkomstord også vil kunne udmøntes i et godt og fordrageligt samarbejde i Boligudvalget. Jeg skal i hvert fald gøre mit dertil.

Jeg tror, at de bemærkninger, der er faldet fra talerstolen i dag, for alle partiers vedkommende tilkendegiver en meget stor interesse for et meget vigtigt område, som påkalder sig et særlig konstruktivt og fornuftigt samarbejde her i Folketinget.

Jeg skal gøre et par bemærkninger til de enkelte ordførere, men i øvrigt har jeg forstået det

sådan, at der vil være lejlighed til i en udvalgsbehandling at uddybe flere af spørgsmålene.

Må jeg først sige til fru Pia Gjellerup, at spørgsmålet om mere langsigtede initiativer på boligområdet naturligvis knytter sig til det, som fru Pia Gjellerup rigtigt nævner: større aktivitet i samfundet og en række andre forhold af skattemæssig og anden karakter, som vi udmærket kan vende tilbage til, men som jo ikke umiddelbart er på dagsordenen i dag. Men jeg er enig i de bemærkninger, som fru Pia Gjellerup har gjort, at ikke mindst en øget aktivitet i samfundet er meget afgørende for, hvad der sker på dette område.

Så nævner fru Pia Gjellerup spørgsmålet om forenkling af regler for tvangsauktion. Jeg vil gerne sige, at jeg deler ønsket om at gennemføre forenkling af regelsættet. Jeg kan oplyse, at Justitsministeriet har beskæftiget sig meget med spørgsmålet, ikke mindst i det seneste års tid. I sommeren 1990 kom der som bekendt en betænkning om modernisering og forenkling af tvangsfuldbyrdelsen, og denne har nu været til høring i en række instanser. Jeg kan oplyse, at Justitsministeriet for tiden er ved at gennemgå disse høringssvar, og jeg vil naturligvis følge dette område med megen interesse.

Derimod har regeringen fortsat en betænkelighed ved en egentlig akkordordning, sådan som det jo også tidligere har været drøftet og i øvrigt grundigt er behandlet i betænkningen omkring dette spørgsmål.

Fru Pia Gjellerup og flere andre peger på spørgsmålet om finansieringen. Det er klart, at dette spørgsmål også er overordentlig vigtigt set fra regeringens synspunkt, og præcis derfor har jeg gjort nogle bemærkninger om det. Det finansieringsbehov, som denne forlængelse af boligpakken efterlader, må selvsagt dækkes igennem finansloven. Det forslag til finanslov, som regeringen netop i dag har fremsat, har faktisk indarbejdet den post på ca. 600 mio. kr., som der er tale om, og vi forventer naturligvis, at der her i det høje Ting vil være en respekt for, at vi skal kunne vedtage en fornuftig og robust finanslov, som også tager højde for denne post.

Må jeg så sige til fru Pernille Sams, at jeg tror, det er rigtigt, som fru Pernille Sams nævner, at de nye ordninger i forbindelse med tvangsauktionspakken indebærer en større fleksibilitet og en bedre mulighed for at få flere med hurtigere, end tilfældet har været hidtil. Af

[Boligministeren]

den kvote på 5.000 ejendomme, som der er tale om, er i øjeblikket omkring de 600 omfattet, så man kan sige, at det er gået relativt langsomt set i relation til kvoten. Det er præcis derfor, at jeg har lagt vægt på at gennemføre de forbedringer, som fru Pernille Sams nævner.

Må jeg også sige til hr. Mejdahl, som var inde på det samme spørgsmål – og nu vender jeg mig også til det, som hr. Holger K. Nielsen sagde – at jeg tror, at man generelt kan sige, at boligpakken hidtil har haft en effekt i retning af en øget omsætning, uden at det har ført til stigende priser, og at vi nu forhåbentlig har set toppen af tvangsauktionerne. Vi ligger stadig væk på et alt for højt niveau, men jeg tror, at man må kunne læse ud af de vurderinger, som har kunnet gøres, at den har haft en ganske positiv effekt.

At vi nu har toppet med tvangsauktioner, at vi har fået en betydelig stigning i omsætningen af ejendomme ikke mindst i det seneste kvartal, og at priserne ikke er steget, tror jeg skyldes tre ting: at vi fik gennemført tvangsauktionsloven og boligpakkens øvrige virkninger, og at kreditforeningerne har udført en større debitorpleje, end de hidtil har gjort. Ambulancetjenesten tror jeg trods alt har haft en vis effekt ved, at man får kontakt med de mennesker, der er i en truet situation på et tidligere tidspunkt, sådan at man undgår at komme i en tvangsauktions-situation.

Må jeg også sige til hr. Holger K. Nielsen, at jeg godt forstår ud fra hans politiske baggrund, at han kan have en betænkelighed ved stempelfrihed, men jeg skal ikke undlade at gøre opmærksom på, at stempelfriheden dog trods alt har bidraget til en større mobilitet på boligmarkedet. En ting, som jeg også har bemærket, at Socialdemokratiet har lagt megen vægt på i dets udspil om tryghed i boligen, er, at det er for dyrt at flytte her i landet. Jeg tror også, det var hr. Lysholm Christensen, der var inde på, at det er en betydelig omkostning. Derfor tror vi altså på, at en forlængelse af stempelfriheden vil bidrage til at få ryddet op i den restgruppe, der er, sådan at vi igen kan få en mere normal situation på vores boligmarked.

Må jeg så sige til fru Kirsten Jacobsen, at nu forstår jeg, at der anmeldes en forespørgselsdebat om de mere generelle og langsigtede ting. Derfor skal jeg ikke gå i dybden om det spørgsmål i dag. Det får vi så lejlighed til på et senere tidspunkt. Jeg er naturligvis ganske enig i, at

det er overordentlig vigtigt, at kreditforeningerne spiller med også i den ånd, som de forbedringer, der ligger i pakken, lægger op til.

Må jeg så sige til fru Sonja Albrink, at der skal ikke herske nogen som helst tvivl om – og jeg tror, jeg kan tale også på finansministerens vegne – at regeringen lægger megen vægt på rentefradragsspørgsmålet. Det er regeringens holdning, at rentefradragets skattemæssige værdi ikke må udhules hverken for de nuværende eller for de kommende boligejere. Rentefradragets skattemæssige værdi skal som hidtil svare til den proportionale skattesats for personlig indkomst. Jeg kan altså slå helt fast, at der ingen grund er til bekymring på dette område.

Må jeg så sige til hr. Jørgen Estrup vedrørende virkningerne, jeg var lidt inde på det før, af den hidtidige boligpakken, vil vi meget gerne stå til rådighed med besvarelse af spørgsmål fra udvalgets side, om dette måtte ønskes.

Så skal jeg afslutningsvis endnu en gang takke for en velvillig og overvejende positiv modtagelse af lovforslaget. Jeg er glad for de bemærkninger, der er gjort. Jeg er parat til at drøfte elementer i pakken og er naturligvis indstillet på at medvirke til forhåbentlig et hurtigt udvalgsarbejde og et konstruktivt udvalgsarbejde.

Holger K. Nielsen (SF):

Jeg har lige et enkelt spørgsmål til boligministeren og en lille kommentar.

Det første spørgsmål angår problemet vedrørende finansieringen af stempelfritagelsen.

Det var en meget vigtig del i bemærkningerne fra både Socialdemokratiet og Det Radikale Venstre, at det var nødvendigt at have den ting på plads. Nu kunne jeg forstå på boligministeren, at regeringen sammenkæder dette spørgsmål med finansloven. Vil det sige, at der ikke i forbindelse med behandlingen af L 3 bliver tale om nogen afklaring af de finansieringsmæssige forhold? Er det noget, der skal udskydes, til vi har vedtaget dette lovforslag? Kommer der så måske en senere forhandling? Eller er det meningen, at dette spørgsmål vil kunne indgå i behandlingen i Boligudvalget? Jeg tror, det kunne være vigtigt for Boligudvalget at få dette spørgsmål afklaret allerede her under førstebehandlingen, inden vi skal i gang med vores arbejde.

[Holger K. Nielsen]

Boligministeren siger, at han godt kan forstå ud fra SF's politiske grundholdning, at vi går imod stempelfritagelsen. Det har såmænd ikke så meget at gøre med SF's grundholdning. Jo måske alligevel. Det har mest noget at gøre med sund fornuft. Hvis SF er udtryk for sund fornuft, så har det da noget at gøre med vores politiske grundholdning. Men jeg synes som sagt, det er hul i hovedet at bruge 1,3 mia. kr., som man vil gøre alt i alt, hvis dette forlænges til 1. juli, på nogle ordninger, der slet ikke hjælper de specielt tvangsauktionstruede – okay, der er nogle, som måske får hjælp – men som virker langt bredere og også hjælper dem, der sælger deres hus med en meget stor fortjeneste. Det er såmænd bare ud fra den ganske almindelige sund fornuft, at vi mener, at statens penge kan bruges meget bedre på anden måde.

Boligministeren sagde, at det er for dyrt at flytte. Her vil jeg også sige, at stempelafgiften ikke er nogen hellig ting for os. Jeg har endda skrevet artikler om, at det er for dyrt at flytte, og at stempelafgiften godt kan være en hindring, men det var specielt ud fra, at stempelafgiften virker socialt skævt. De, der tjener 200.000 kr. på et hus, skal betale den, de, der måske taber 100.000 kr., skal også betale den. Hvis man kan erstatte stempelafgiften med en form for kapitalgevinstbeskatninger eller noget lignende, så er vi bestemt med på at snakke om det. Men at fjerne stempelafgiften isoleret og derved give generelle subsidier til ejerboligsektoren – det er det, der er tale om, hr. boligminister – i en tid, hvor man forbereder voldsomme nedskæringer i forhold til den almenyttige sektor, voldsomme nedskæringer på boligsektoren, er bestemt ikke sund fornuft.

Kirsten Jacobsen (FP):

Dette med den generelle subsidiering af ejerboligsektoren skal da vistnok tages med et gran salt, eftersom det i de sidste 5 år er blevet 50 pct. dyrere at have en ejerbolig. Det handler vel egentlig om at give dem lidt pebernødder tilbage for alt det, de har mistet.

Boligministeren sagde, at tvangsauktionerne har toppet. Det tror jeg er en sandhed med modifikationer. Tallene viser jo bare, at de ikke er steget noget mere, men til gengæld er de heller ikke faldet, det, vi kunne have forudset. Efter min mening er dér, hvor hunden ligger begravet, kreditforeningernes rolle i dette spil. Før vi

vedtog boligpakken, gik Realkreditrådet ud og sagde: »5.000, det hjælper jo overhovedet ingenting – det er alt for lidt.« Alligevel er det en kendsgerning, at kun ca. 800 er blevet hjulpet. Det skyldes efter min bedste overbevisning – det fortalte jeg den tidligere boligminister allerede i marts – at den administrationsvejledning, som disse kreditforeninger har lavet, umuliggør dette forslag. Jeg tror ikke, at det hjælper med den ændring, som man foreslår, hvor man så bare skal forhandle med nogle efterstående panthavere om en frivillig ordning. Jeg tror simpelt hen, man må sige til kreditforeningerne: »Vil I ikke med det gode, okay, så må I med det onde.« Man kunne f.eks. forkorte den ret, de har til 12 måneders førstprioritetspanter for restancer, til 6 måneder; så kunne det være, de kom hurtigere i gang, således at folk, der kom fra hus og hjem, til syvende og sidst også skyldte lidt færre penge væk.

Jeg er helt enig med fru Pia Gjellerup i, at reglerne om selve tvangsauktionen også trænger til at blive set på. Det er aldeles urimeligt, at små mennesker, som har spinket og sparet for at holde fast ved deres hus, skal gå med det personlige gældsansvar på flere hundrede tusinde kroner på ryggen, samtidig med at de kan se de store byggespekulanter forlade det ene kuldsejlede hotelprojekt efter det andet og bare starte i en anden by.

Jeg håber virkelig, at boligministeren vil holde disse kreditforeninger i meget kort snor og simpelt hen gøre dem klart, at dette lovforslag er udformet således, at det faktisk er op til dem at få det gennemført, og at man ikke vil acceptere svar som dem, vi har set og har kendskab til, hvor kreditforeningerne siger til de tvangsauktionstruede: »Vi anser Dem ikke for at være tvangsauktionstruet. De kan jo bare sælge Deres hus.« Der er eksempler, hvor man efter at have stået på hovedet af dem i flere måneder endelig opnår, at de kommer med et tilbud, som så viser sig at være 900 kr. dyrere end den ydelse, man ikke kunne betale før, hvorefter de så giver én et tilbud om 14 pct.s rente og 10-årige reservefondslån. Det er sådanne ting, boligministeren må have styr på nu, for ellers hjælper vi ikke boligejerne.

(Kort bemærkning).

Pernille Sams (KF):

Jeg vil gerne stille et kort spørgsmål til hr.

[Pernille Sams]

Holger K. Nielsen, affødt af hans sidste bemærkning heroppefra om, at der var tale om store subsidier til ejerne, når man nu fritog dem for stempelomkostninger i en periode. Vil det så betyde, at der også – blot evigt og ikke kun i en kortvarig periode – er tale om, at vi giver lejerne meget store subsidier, når vi ikke har pålagt dem de samme omkostninger, når de skal flytte? Er det sådan, det skal forstås, eller hvordan?

(Kort bemærkning).

Holger K. Nielsen (SF):

Jeg kan slet ikke forstå, hvorfor fru Pernille Sams skal inddrage disse spørgsmål her. Jeg synes slet ikke, at det har noget med denne sag at gøre. Det, jeg påpegede, er, at man subsidierer ejerboligsektoren med 1,3 mia. kr., hvis man laver denne forlængelse.

Forholdet mellem ejer og lejer er faktisk behandlet – og det er også et svar til fru Kirsten Jacobsen – i en række rapporter fra bl.a. Lejernes Landsorganisation, måske ikke overraskende; men det er måske lidt mere overraskende, at Kreditforeningen Danmark lavede en undersøgelse på næsten samme tidspunkt, hvor man kom frem til, at lejerne faktisk er blevet stillet dårligere end boligejerne i løbet af 1980'erne. Så at boligejerne står i en markant dårligere situation end lejerne generelt, holder ingen steder.

Jeg tror, at statsministeren i maj måned kom med nogle meget kloge betragtninger. Han sagde, at der er visse lejere, der er i klemme, men at der også er visse lejere, der har det godt, at der er visse ejere, der er i klemme, men at der også er visse ejere, der har det godt. Sandheden er nemlig, at der er meget store forskelle på ejernes situation. Boligejerne generelt har det ikke dårligt. Der er boligejere, der har det, men generelt har boligejerne det udmærket. Der er stadig væk boligejere, der kan sælge deres hus med fortjenester på 400.000–500.000 kr. Er det rimeligt? Der er andre, der taber på det. Men er det så også rimeligt, at vi laver generelle ordninger, hvor også de, der tjener 400.000–500.000 kr. på at sælge deres hus, skal have yderligere en gave på måske 20.000 kr. fra staten? Det synes jeg ikke er rimeligt. Det var baggrunden for mine bemærkninger før.

(Kort bemærkning).

Kirsten Jacobsen (FP):

Jeg tror ikke, at jeg overrasker hr. Holger K. Nielsen eller andre, hvis jeg siger, at jeg ikke tager de oplysninger, som kommer fra Kreditforeningen Danmark, for pålydende.

(Kort bemærkning).

Pernille Sams (KF):

Jeg vil så bare have lov til at konkludere, at hvis der er tale om subsidiering i dette, hvilket jeg mener er noget vrøvl, men hvis der skulle være tale om det, er der tale om en permanent subsidiering af lejere og en ganske kortvarig af ejere, og så skal vi i øvrigt, synes jeg, lade være med at bruge den gamle misundelsespolitik over for de boligejere, som købte deres bolig i 1960'erne og oplevede den socialdemokratiske inflation. Lad os dog lade være med at blande den ind i debatten i dag, for det er jo ikke det, det drejer sig om. Lad os lade være med at tage misundelse over for andre mærkelige ting ind i debatten her. Nu drejer det sig om at hjælpe de mennesker, som står med et akut problem, og som ikke har tjent de store penge på boligen, som hr. Holger K. Nielsen taler om i dag.

(Kort bemærkning).

Holger K. Nielsen (SF):

Jamen fru Pernille Sams, jeg har da hele tiden godt villet hjælpe dem, der er i klemme. Derfor støtter vi også den del, der har at gøre med omlægningen af lånene. Vi støttede tvangsauktionspakken sidste vinter. Det gjorde vi da, men pointen i min kritik er, at man giver støtte til alle. Man giver ikke speciel støtte til dem, der er tvangsauktionstruede. Alle får støtte, også folk, der tjener godt på deres huse.

Man må så stille spørgsmålet: Hvis fru Pernille Sams har 1,3 mia. kr. til rådighed til at hjælpe boligejere, der er tvangsauktionstruede, mener fru Pernille Sams så virkelig, at den bedste måde at bruge de penge på er ved at give generel støtte til alle, der sælger deres hus? Hvis fru Pernille Sams mener det, vil jeg sige, at så er konservativ boligpolitik sandelig ikke sund fornuft. Men det er måske virkelig dér, det hele ligger begravet?

Boligministeren (Svend Erik Hovmand):

Jeg skal ikke gå ind i den seneste ordveksling, men kun gøre to bemærkninger. Det, vi taler om, er en boligpakke, der ikke bare indeholder noget for dem, der er tvangsauktionsramte, men også i øvrigt bidrager til at fremme mobiliteten på boligmarkedet for en række andre mennesker og dermed også bidrager til, at færre kommer i en situation, hvor de er tvangsauktionstruede. Jeg vil også gøre en bemærkning om, hvorvidt fritagelsen for stempelafgift betyder en gevinst. Det kan man selvfølgelig altid vurdere, men der er i hvert fald ingen indikation i de vurderinger, jeg har set indtil dette øjeblik, af, at der er tale om kapitalisering af fritagelsen for stempelafgift. Der er tværtimod tale om, at man med fritagelse for stempelafgiften har bidraget til at få ryddet op i nogle af de huse, som havde meget vanskelige vilkår, og at vi derigennem med den indsats nærmer os en situation med et mere normalt boligmarked.

Jeg skal gøre en bemærkning til, nemlig til fru Kirsten Jacobsen. Jeg sagde ikke, at tvangsauktionerne nu har toppet, jeg sagde, at de forhåbentlig har toppet. Men jeg understregede samtidig, at når vi har omkring 20.000 tvangsauktioner om året, så er det alt for meget, og det er vores forpligtelse i dette Folketing at gøre en indsats for at forhindre, at flere bringes i den situation, og forsøge at hjælpe dem, som ulykkeligt er bragt i den. Disse menneskers situation er jo dybt alvorlig, menneskeligt, men også økonomisk, både for dem og for samfundet senere hen.

Og så en bemærkning om reglerne. Jeg har allerede været inde på det. Jeg er meget indstillet på at undersøge mulighederne for at sikre et forenklet regelsæt, sådan som fru Pia Gjellerup også var inde på, og som sagt er Justitsministeriet i fuld gang med at overveje de høringssvar, som er kommet ind.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Tredje næstformand (Lilli Gyldenkilde):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Boligudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod det-

te forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

*Meddelelser fra formanden:***Tredje næstformand** (Lilli Gyldenkilde):

Der er ikke mere på dagsordenen.

Medlem af Folketinget *Atli Dam* (S) har meddelt mig, at han på grund af sygdom ikke vil kunne give møde i Tinget i mindst 7 dage, hvorfor han anmoder om orlov fra og med den 28. december 1990 og om, at stedfortræderen må blive indkaldt.

I henhold til motiveret dagsorden af 7. december 1984 skal der foretages valg af 17 medlemmer og stedfortrædere til et særligt udvalg vedrørende dansk sikkerhedspolitik.

I henhold til lov nr. 54 af 5. marts 1954 om Det Udenrigspolitiske Nævn skal der foretages valg af 17 medlemmer og 17 stedfortrædere til Det Udenrigspolitiske Nævn.

I henhold til lov nr. 185 af 28. april 1971 om nordisk samarbejde skal der foretages valg af 16 medlemmer og 16 stedfortrædere til Nordisk Råd.

I henhold til lov nr. 372 af 23. december 1964 om valutaforhold m.v. skal der foretages valg af 17 medlemmer til Folketingets Valutaudvalg.

I henhold til lov nr. 342 af 23. december 1959 om det civile beredskab skal der nedsættes et udvalg på 11 medlemmer.

I henhold til lov nr. 277 af 6. juni 1985 om et teknologinævn skal der nedsættes et udvalg på 9 medlemmer.

I henhold til lov nr. 353 af 3. juni 1987 om Det Etiske Råd m.v. skal der nedsættes et udvalg på 9 medlemmer og 9 stedfortrædere.

I henhold til lov om normering og klassificering af statstjenestemandstillinger, som ændret ved lov nr. 7 af 26. april 1961 (Lovtidende B), skal der vælges 5 medlemmer af Folketinget til at indtræde i Udetillægsnævnet.

[Tredje næstformand]

I henhold til Europarådets statut vil der af Folketinget være at udpege 5 medlemmer og 5 stedfortrædere til Europarådets rådgivende forsamling for den resterende del af 42. session.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, fredag den 28. december 1990, kl. 10.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den i salen opslåede dagsorden.

Mødet hævet kl. 19.44
